

Všeobecného pensijního ústavu celou statutární a nikoli jen zákonnou prémiovou rezervu žalobcovu, třebas učinily tak z jiných důvodů, jimiž netřeba se již zabývat. Z téhož důvodu není již ani třeba zabývat se právním názorem, který vyslovilo ministerstvo sociální péče ve svém sdělení prvému soudu ze dne 28. dubna 1937, jímž nebyly nižší soudy a není ani dovolací soud vázán, ani otázkou, zda žalobní nárok jest po právu také podle § 57 (7) stanov pensijního fondu II. Rosické báňské společnosti do Všeobecného pensijního ústavu a konečně i podle prohlášení Rosické báňské společnosti ze dne 31. července 1915.

Čís. 17317.

Ocitlo-li se stavení, sousedící se státní silnicí, následkem úpravy státní silnice (zvýšením její koruny) částečně pod korunou silnice, neodpovídá stát za případné znehodnocení a poškození stavení a pozemků k němu náležejících z toho vzniklých, leč za předpokladu § 1295 II. obč. zák.

(Rozh. ze dne 31. května 1929, Rv I 2210/38.)

Žalující se domáhá zaplacení částky 85.000 K tvrdíc, že přestavbou silnice (jejím zvýšením) podél jejího domu bylo třeba úpravy vjezdu do dvora, odvodnění dvora, zajištění domu, aby netrpěl otřesy, a dále, že tím nastalo i trvalé znehodnocení domu. Nárok svůj opodstatňuje tím, že škoda povstala stavbou a tím, že pro její provedení nebylo dbáno platných předpisů, nebyl zachován zákonný postup, zejména, že se nekonala komise a nebyli slyšeni účastníci, aniž určena náhrada za úpravu vjezdu do domu a nebyly vyloženy též regulační plány. N i ž š í s o u d y neuznaly žalobní nárok důvodem po právu, p r v ý s o u d z těchto d ů v o d ů: Žaloba se domáhá náhrady škody způsobené přestavbou (provisorní úpravou státní silnice) v místech, kde stojí stavení žalobkyně. Pro stavby, přestavby a úpravy veřejných státních silnic nebyly a nejsou dosud vydány stavební řády, není předpisů ani stavebních úřadů, jež by řešily příslušné otázky a stavebník není vázán žádnými předpisy. Cís. patent ze dne 17. března 1778 (vyhlášený guberniálním nařízením z 5. srpna 1815 č. 9482) stanoví jen, že majitelé pozemků jsou povinni sami na svůj náklad bez nároků na náhradu zříditi překlenutí příkopů a přípojky u svých pozemků na nově zřízenou veřejnou erární silnici a to pod trestem, bez poškození silnice. Rovněž cís. patenty o říšských silnicích z 8. února 1872 a 9. dubna 1876 nemají předpisů, jež by upravovaly sporné otázky. Stavebník, to jest žalovaný stát, nebyl tudíž povinen svolati pochozí komisi, nebyl povinen jednati s majiteli přilehlých pozemků a tedy v tomto případě sjednávat se žalobkyní odškodnění za případné škody, jež by jí snad přestavbou silnice vzešly, neručí také za případné škody, jež jí vzešly zvýšením silnice a znesnadněním přístupu do jejího domu, nýbrž naopak je žalobkyně

jako majitelka přilehlého pozemku povinna zříditi si přípojku na veřejnou státní silnici. Souzený případ nelze posuzovati ani s hlediska § 1319 obč. zák., neboť škoda nebyla způsobena tím, že se zřítí nebo oddělí část budovy nebo jiného díla zřízeného na pozemku. Rovněž neručí stát jako stavebník za škody, jež vznikly nebo vzniknou na stavení žalobkyně následkem úpravy silnice, ztížením odvodu povrchové dešťové vody neb následkem zpevněné neb vydlážděné vozovky otřesy těžkých povozů vzhledem k tomu, že stavba stala se dle předpisů pro stavbu veřejných státních silnic, neboť kdo vykonává své právo v zákonných mezích (§ 1295, odst. 2 obč. zák.), není odpověden za újmu, která jinému z toho vzejde (§§ 364, 1305 obč. zák.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Odvolací soud přihlédl k výměru magistrátu hlavního města Prahy ze dne 19. března 1932 č. j. 2563/32-1-C i k výpovědi svědka Viléma P., takže výtku rozporu se spisy uplatňovaná tu pod dovolacím důvodem vadnosti a neúplnosti řízení podle § 503 č. 2 c. ř. s. jest bezpodstatná. Okolnosti, jichž se ony průvody dotýkají, jsou pro rozhodnutí rozepře bezvýznamné; nejde totiž v první řadě o to, zda dovolatelka byla poškozena, nýbrž o to jde, zda žalovaná jest podle skutkového základu žaloby vůbec povinna škodu z vytýkané činnosti dovolatelce prý vzniklou nahraditi podle předpisů práva soukromého. Zda jest předepsána pochozí komise, jest otázkou právní, jež není předmětem důkazního řízení. Pokud dovolatelka poukazuje pod dovolacím důvodem § 503 č. 2 c. ř. s. ještě na předpis § 364 obč. zák., jde tu o provedení výtky právní mylnosti podle § 503 č. 4 c. ř. s., jež však jest bezdůvodná. Poukazuje-li dovolatelka na to, že již samotnou přestavbou, pokud se týče zvýšením silnice, jí byla způsobena škoda, a že důvod tohoto nároku jest hledati již v předpisu § 364 obč. zák., nelze jí přisvědčiti, protože zvýšení koruny silnice podle stavebního plánu není samo o sobě výkonem vlastnického práva § 364 o. z. zakázaným. Netřeba tu v této souvislosti uvažovati ani o právech t. zv. adjacentů k veřejné silnici ani o tom, jak se o právní povaze případných nároků a právních poměrů těch vyslovoval nejvyšší správní soud v rozhodnutích, jež uvádí dovolatelka v dovolání, neboť hmotněprávní otázku, zda poškozenému adjacentu soukromoprávní nárok na náhradu škody skutečně přísluší, nejvyšší správní soud ani řešiti nemohl. Odpovědnost žalované strany nelze dovoditi ani z výnosu místodržitelství českého ze dne 3. listopadu 1902, č. 220.643, jenž se mimo to týká jiných případů. Komisionální jednání s adjacenty tereziánským patentem ze dne 17. března 1778 nařízeno není. Že by ostatně dovolatelce byla vzešla škoda právě z toho, že nebyla konána pochozí komise také s vlastníky domů podél silnice a že by žalobkyně již pro toto opomenutí mohla žádati náhradu škody, nelze tvrditi, když přec stavbu žalovaný stát provedl podle stavebního plánu

a není nijak jisto, že by dovolatelka byla musila míti s případnými svými námitkami úspěch. Porušení jiného zákonného předpisu dovolatelka netvrdí. Žalovaný stát, jenž jednal v mezích svých práv (§ 1305 obč. zák.), odpovídal by tudíž za způsobenou škodu jen podle § 1295 II obč. zák., tedy jen, kdyby byl jednal ve zřejmém úmyslu dovolatelku poškoditi. Pro tento závěr není však ve spisu vůbec podkladu.

Čís. 17318.

Výhrada práva vlastnictví ke strojnímu zařízení továrny.

Nemá-li právní řád místa, kde tovární nemovitost leží, ustanovení odpovídající § 297 a) obč. zák., jest otázku významu výhrady práva vlastnického ke strojnímu zařízení posouditi podle předpisů platných před zavedením III. dílčí novely.

Souhlasil-li dodavatel strojního zařízení, ač si vlastnictví k němu vyhradil, s tím, aby vlastník nemovitosti určil strojní zařízení k trvalému užívání při továrně, aniž vyznačil patrným způsobem zevně, že strojní zařízení zůstává jeho vlastnictvím, nemůže uplatňovati své vlastnictví vůči třetím osobám.

(Rozh. ze dne 31. května 1939, Rv I 230/39.)

Žalující prodala žalované firmě (v Jugoslavii) pro její cukrovar strojní zařízení s pomocným materiálem a provedla se souhlasem žalované také zamontování dodaných strojů. K prodaným věcem si vyhradila vlastnické právo do úplného zaplacení kupní ceny, jež však dosud zaplacená nebyla. Žalovaná strana upadla do konkursu, jenž dosud skončen není. V řízení konkursním uplatnila žalující k prodaným věcem vlastnické právo, domáhajíc se jejich vyloučení z konkursu, byla však se svým nárokem odkázána na pořadí práva. Žalobou domáhá se tudíž výroku, že jí přísluší k řečeným věcem vlastnické právo s tím, že žalovaná jest povinna svoliti k tomu, aby ony věci byly vyloučeny z konkursu a dány k dispozici žalobkyni. Proti žalobě namítla žalovaná mimo jiné, že dodané věci spojením s budovou staly se příslušenstvím budovy, takže žalobkyni vlastnické právo k nim zaniklo. Prv ý s o u d uznal podle žaloby. O d v o l a c í s o u d žalobu zamítl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Netřeba řešiti otázku, zda, hledíc k ustanovením §§ 293 a 300 obč. zák. jest otázku příslušenství nemovitosti posouditi podle uherského práva platného tam, kde nemovitost leží nebo podle tuzemského práva, poněvadž výsledek je v obou případech stejný. Podle nynějšího stavu